

Reactie WWF-NL inzake consultatie Wet Internationaal verantwoord ondernemen CSDDD

De Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD) is een cruciale stap voorwaarts in het bevorderen van meer verantwoordelijke en risicobestendige bedrijfspraktijken, zowel binnen de EU als wereldwijd. De wet helpt langdurige problemen aan te pakken die mensenrechtenschendingen en milieuschade mogelijk hebben gemaakt en ervoor hebben gezorgd dat bedrijven duurzaamheidsgerelateerde financiële risico's en kansen hebben gemist.

Maar hoewel er nu een langverwacht wettelijk kader is, resulteerden de onderhandelingen ook in verschillende hiaten die verhinderen dat de wet zijn volledige potentieel bereikt, zowel in het veiligstellen van basiswaarborgen om mensenrechten te handhaven en het milieu te beschermen, als in het helpen van bedrijven om het steeds volatielere risicolandschap te navigeren, in overeenstemming met het bestaande beleidskader.

We wijzen in dit kader ook op de herzieningsclausule die in de richtlijn is opgenomen voor het opnemen van de financiële sector, en zullen deze ontwikkelingen nauwlettend volgen. De huidige uitsluiting van de downstream-activiteiten van de waardeketen van financiële instellingen - d.w.z. de kernactiviteiten, waaronder beleggen, lenen en verzekeren - gaat voorbij aan wat al een gangbare marktpraktijk en een voorwaarde is voor robuust risicobeheer en behoud van financiële waarde. Dit is ook meermaals benadrukt door [honderden financiële instellingen](#), waaronder Nederlandse financiële instellingen zoals de brancheverenigingen van [banken](#) en [pensioenfondsen](#), de Europese Centrale Bank en vele andere belanghebbenden.

Door de downstreamwaardeketen van de financiële sector niet op te nemen en uit te sluiten van zorgvuldigheidseisen, i) worden de prikkels van de financiële sector niet afgestemd op de prikkels van de reële economie, ii) lopen financiële instellingen relevante risico's en kansen mis, en iii) strookt dit niet met de volledige dekking van de waardeketen van de financiële sector in andere relevante EU-wetgeving en internationale normen.

Hierbij doen wij graag ook een aantal specifieke aanbevelingen met betrekking tot het klimaattransitieplan en toezicht.

Klimaattransitieplannen (artikel 3.1 & 4.1.1)

De regering streeft naar een 'zuivere en lastenvrije' omzetting van de CSDDD. De formulering rondom klimaatdoelstellingen en transitieplannen in de CSDDD is echter niet coherent met de formulering in de CSRD, wat leidt tot juridische onduidelijkheid voor bedrijven. De wet bevat ook geen koppeling tussen de transitieplannen en stimulansen, bijvoorbeeld variabele beloning van de bestuurders, om ervoor te zorgen dat zij worden gestimuleerd om het plan effectief op te stellen en uit te voeren. Tot slot zullen toezichthouders slechts een deel van de uitvoering van de overgangsplannen moeten beoordelen, wat vragen oproept over de verschillende handhavingsniveaus in de verschillende landen.

Wij bevelen daarom aan om:

- De formulering over doelstellingen in artikel 3.1 te verbeteren om coherent te zijn met de CSRD (ESRS E1-1) en te stellen dat doelstellingen absolute broeikasgasemissiereductiedoelstellingen moeten zijn voor de scopes 1-3.
- De toezichthoudende autoriteiten de bevoegdheid en de middelen geven om de verplichting van bedrijven om een klimaatveranderingsplan op te stellen en uit te voeren doeltreffend te controleren en te handhaven, onder meer door klachten van belanghebbenden in overweging te nemen en sancties op te leggen in geval van ontoereikende plannen of de uitvoering ervan; het toezicht op de uitvoeringseis in artikel 3, lid 3, is nu uitgesloten in artikel 4, lid 1, onder 1, maar zou opgenomen moeten worden in het toezicht, onder meer via klachten van belanghebbenden (artikel 4, lid 1, onder 2).
- Te overwegen de realisatie van de klimaattransitieplannen te koppelen aan een zinvol deel van de variabele beloning van de bestuurders van de onderneming.

Aanwijzing van de toezichthoudende autoriteit voor de financiële sector (artikel 4.1.1)

In de consultatie is een specifieke vraag opgenomen wat stakeholders vinden van het toezicht op financiële ondernemingen zoals geregeld in dit wetsvoorstel, waarin de ACM als toezichthouder wordt aangewezen en geen onderscheid wordt gemaakt voor het toezicht op de financiële sector. Wij merken in het bijzonder op dat, hoewel de klimaattransitieplanvereisten in de CSRD zeer sterke banden hebben met de klimaattransitieplanvereisten in de CSDDD, het huidige voorstel zou betekenen dat er twee verschillende toezichthouders zijn.

Als het voorstel om afzonderlijke autoriteiten aan te wijzen wordt gehandhaafd, zal nauwe samenwerking tussen de toezichthouders van cruciaal belang zijn. Effectieve samenwerking zal bijdragen aan consistentie en afstemming tussen de twee kaders, waardoor hiaten of conflicten in de handhaving tot een minimum worden beperkt.

Wij benadrukken ook dat het van cruciaal belang is dat de aangewezen toezichthouder voldoende middelen en financiering krijgt, en dat de specifieke aanvullende deskundigheid die nodig is voor een doeltreffend toezicht op het volledige toepassingsgebied van de CSDDD met spoed wordt ontwikkeld, met inbegrip van de eisen van het klimaattransitieplan en de volledige waardeketen. Dit houdt onder meer in dat moet worden gezorgd voor solide onderzoeksbevoegdheden (bv. inspecties, toegang tot documenten, raadpleging van deskundigen) en het vermogen van de autoriteit om effectieve sancties op te leggen, zoals boetes of uitsluiting van overheidsopdrachten. Dit is essentieel om ervoor te zorgen dat de toezichthoudende autoriteit de verplichting van bedrijven om een klimaatveranderingsplan op te stellen en uit te voeren effectief kan controleren en handhaven.